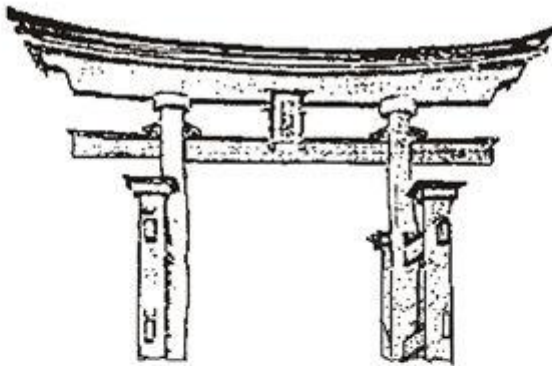

ISSN 1603-2985

Nippon Kite Nyt

No. 123, September 2016

SSJP

Skandinavisk Forening for Japansk Filатели
Scandinavian Society for Japanese Philately

Scandinavian Chapter
of the ISJP

Formand:	Anker Nielsen, Furesøparkallè 18, DK-3460 Birkerød Tlf (+45) 2124 3337 an@ankernielsen.dk
Næstformand:	Børge Tilt, Kratvej 45, DK-2760 Måløv. Tlf (+45) 4465 8482 botilt@botilt.dk
Kasserer:	Michael Christensen, Mosevej 6, Ny Hammersholt, DK-3400 Hillerød Tlf (+45) 4826 7063 [DK giro: (reg.nr 1551) -322-7278] [SWIFT: DABADKKK] [IBAN: DK16 3000 0003227278]
Bibliotek:	Børge Tilt
Redaktion:	Anker Nielsen Willy Pedersen, Bredkær Parkvej 24, DK-8250 Egå Tlf. (+45) 8622 0516

Redaktørens kommentarer

I dette nummer har jeg taget op et emne som har relation til min interesse for stempler. Det startede med en undersøgelse af, at der for nogle af nationalparkudgaverne Sakura P91-258 findes steder, som ikke har brugt swordguards på førstedagskuverter. Der skal normalt altid findes et udlandsstempel på et brev til udlandet. Samtidigt er nogle swordguard stempler kun fundet på den ene dato, hvor frimærket i nationalparkudgaven er udgivet. Hvor mange er det? Alle national-parkudgaverne har et landsskabsstempel med relation til stedet. Det viser sig, at der er en del landskabsstempler er brugt første gang på disse udgaver. Hvor mange? Det har givet anledning til en lang artikel på engelsk i Japanese Philately (JP), men jeg vil præsentere noget af dette i NKN i en lidt anden opsætning. Til slut et lille afsnit om en ny type ringstempler, der er indtil nu ikke har været bemærket. Det næste nummer kommer til omtale frimærker og nogle nye udgaver og et nyt katalog.

Landskabsstempler

Anker Nielsen

Der er ca. 24000 postkontorer i Japan med hver sit stempel med kontorets navn. En speciel type er landskabsstempler (på engelsk scenic cancellations) som viser et motiv som typisk har relation til stedet. Disse stempler blev først brugt fra 1931 til 1940 ved udvalgte postkontorer. I stemplet står stedets navn på japansk eventuelt med præfekturet, hvis det er et mindre sted. Da de bruges på post i Japan har de japansk tidsregning – kejser-år, måned og dag. I dag findes der ca 10000 forskellige landskabsstempler i kataloger. En del postkontorer har skiftet motiv på deres landsskabsstempel, da der har været nye bygninger eller andre motiver, som er blevet karakteristisk for stedet. Flere postkontorer kan have samme motiv men med hvert sit navn i stemplet. Samlet betyder det, at ca 8000 postkontorer har egne landskabsstempler. Hvert år kommer nye motiver fra enten nye steder eller ændring i det gamle stempel. I kataloger står hvornår landsskabsstemplerne er brugt første gang. Derefter er de i brug for post indtil de er slidt op eller postkontoret nedlægges.

De første landskabstempler efter anden verdenskrig kom den 1. januar 1948. Det var til de kendte steder som Tokyo, Kamakura, Nagano, Kanazawa, Ishiyama og Unzen for at

nævne nogle. Det mest kendte fra mange forsendelser er Tokyo Chuo – Tokyo hoved postkontor. Det har været brugt på mange førstedagskuverter.

TOKYO CHUO (central). Stemplet viser i Nijubashi broen (dobbelbroen) ved keiserpaladset. Bagved ses volde og Fushimi Yagura (tårn) til højre. Øverst til venstre ses tårnet på parlamentsbygningen. Først brugt 1/1-1948.

ISHIYAMA. Stemplet har form efter et Genji vindu i templet. Traditionen siger at Lady Murasaki skrev: Historien om Genji i dette tempel. I vinduet ses pavillionen for at betragte månen. Der ses et kig ud over floden og Biwa-søen. Templet hører til de meget kendte og ligger ved Otsu udenfor Kyoto. Først brugt 1/1-1948

I en del tilfælde er disse landsskabsstempler brugt som førstedagsstempel. Dette sker i dag for frimærker for præfekturerne - Sakura type R. De bruges også for nationalpark-udgaverne med lokale motiver fra parkerne. Derudover har de været brugt på dagligseriemærker, hvis stedet passer med motivet for mærket. For eksempel har Nara været brugt ved kunst fra Nara som Sakura 414. Landsskabsstempler kan også findes på en del nytårsmærker fra 1954 til 1970 – senere bruges Tokyo Chuo og endnu senere et specielt førstedags nytårstempel.

ISE Stemplet viser de store cedertræer og et kig mod Ise templet. Kun den øverste del kan ses på grund af det tætte hegn omkring. I baggrunden de store skove i området. Først brugt 1/3-1956.

NARUKO. Stemplet viser Naruko dæmningen bygget 1958. Naruko er en vulkan. Til højre en Kokeshi dukke, som også er arbilddet på nytårsmærket for 1956. Kokeshi dukker er typiske i Tohoku (nordlige Honshu). Først brugt 10/6-1957

NARA. Stemplet viser Sarusawa dammen med Kofuku-ji templets pagode i baggrunden. I forgrunden en af hjortene som går frit rundt i Nara. Nara står både med japanske tegn og med romansk skrift. Først brugt 27/9-1974 som erstatning for et fra 1/2-1948.

Litteratur:

Checklist of Japanese Scenic Cancellations 1948-1993, Japan Philatelic Publications 1994 eller nyere udgaver.
 Eksempler på landskabsstempler med forskellige motiver på: www.ssjp.dk/eng_motive.html

Swordguards og landskabsstempler på nationalpark-udgavernes førstedagskuverter

Anker Nielsen

I dag vil en nyt frimærke blive stemplet med et specielt førstedagsstempel på et eller flere udvalgte postkontorer, som har relation med motivet eller emnet for udgivelsen. Sådan har det været fra 1965. Før den tid er der ikke altid officielle oplysninger om de udvalgte postkontorer. Nationalparkudgaverne er et interessant samleområde, fordi det er forholdsvis let at finde førstedagskuverter (FDC). De fleste er ikke sendt og viser et landskabsstempel fra et postkontor i nationalparken. Men vær opmærksom på, at dette ikke altid er tilfældet – der findes afstemplinger fra første dag fra for eksempel Tokyo eller andre byer. Når posten officielt har udpeget førstedags postkontorer, så kommer der en due i stemplet, som tegn på første dag. En FDC har et landskabsstempel fra stedet og hvis de er sendt til udlandet også et swordguard stempel fra samme sted (se eksemplet fra SUZU på side 5). Men så enkelt er det ikke altid. Her er nogle eksempler:

Biwako nationalpark (P210)

Biwako nationalpark omfatter Biwa-søen og områderne omkring. Det meste ligger i Shiga præfekturet. Frimærket er udgivet 25/4-1961. På en førstedagskuvert findes et landskabsstempel fra ISHIYAMA, se side 3 for beskrivelse af motivet. Hvis en FDC skulle sendes til udlandet skal den typisk have et swordguard stempel med romansk tekst. I dette tilfælde findes ingen swordguard for Ishiyama registreret hverken før eller efter. Ishiyama er et lille postkontor, hvorfra post til udlandet blev videresendt til Otsu. En FDC sendt til udlandet har et swordguard fra OTSU SHIGA den 25/4-1961. Stemplet har været i brug fra 1954 til 1988. Stemplet ser ud som eksemplet på side 6 fra KOYAMA.

Kongo-Ikoma-Kisen nationalpark (P215)

Denne park ligger i Nara, Osaka og Wakayama præfekturer. Ifølge japanske kataloger er FDC stemplet et landskabsstempel fra CHIHAYA i Osaka. Dette stempel er givet til postkontoret på udgivelsesdagen. Da Chihaya er et lille kontor bruges et swordguard fra KOYAMA i Osaka for FDC sendt til udlandet. Dette stempel er kun brugt denne dag.

Dette er et eksempel på en første dags kuvert med stempler brugt for Noto Hanto (Noto halvø) park sendt fra SUZU i Ishikawa prefektur. Nederst to SUZU landskabsstempler (først brugt 207-1965) i japansk tidsregning 45.8.1 (1/8-1970) med posthuset navn på japansk. Stemplet viser Mitsuake øen og Iida bugten i baggrunden. I forgrunden et fyrretræ, en svamp og monument med et digt. Øverst til højre er et indenrigs brotypestempel med en due, som tegn på at det er første dag. Øverst til højre er et swordguard stempel SUZU Ishikawa 1/8-1970 med en due. Et swordguard stempel fra SUZU er kun kendt for denne ene dag.

Swordguard fra uofficielt sted KOYAMA i Osaka prefektur Sakura P215 15/5-1962 Kongo-Ikoma-Kisen park. Dette er eneste dag dette stempel er registreret.

Swordguard med due fra offielt sted CHINO i Nagano prefekturet Sakura P228-9 21/3-1968 Yasugatake-Chushin Kogen park. Dette er første dag dette stempel er registreret. Swordguard er senest registreret i 1986.

Yasugatake-Chushin Kogen nationalpark (P228-9)

Denne park ligger mellem Nagano og Yamanashi præfekturer. I dette tilfælde er der to officielle udgivelsessteder CHINO i Nagano og KOBUCHIZAWA i Yamanashi. Stemplerne har en due som tegn på første dag, se ovenfor for Chino. FDC til udlandet har et landskabsstempel og et swordguard med samme stednavn. Disse swordguards er taget i brug denne dag og forekommer brugt senere.

Shimokita Hanto nationalpark (P237)

Parken ligger i Aomori præfekturet og omfatter Shimokita halvøen. Billedet viser frimærket og landskabsstempet fra TANABU. Stempet viser Entsu-ji templet og Bodhisattva Jizo, som beskytter børn og rejsende. I baggrunden Otsukushi bjerget. Først brugt på frimærkets udgivelsesdag 15/7-1969. Tidligere fandtes et andet landskabsstempel fra Tanabu. En FDC til udlandet vil have et landskabsstempel og et swordguard stempel fra TANABU. Swordguard stempet blev første gang brugt 15/7-1969 og senest registreret brugt i 1982.

Fuji-Hakone-Izu nationalpark (P91-94)

Parken omfatter dele af Yamanashi, Shizuoka og Kanagawa præfekturer. Den omfatter Fuji, Hakone og Izu-halvøen. Dette er et meget kendt turistområde med mange postkontorer. Mange af disse postkontorer har egne landskabsstempler. Disse stempler har typisk Fuji bjerget som en del af motivet. Udgivet 16/1-1962. Da udgaven er fra 1962 var der ingen officielt udpegede postkontorer. Oplysninger i de japanske JSCA og Visual kataloger stemmer ikke med hvad der findes i praksis. De steder som typisk findes på FDC er:

Sted	Prefektur	Landskabsstempel	Swordguard
HAKONEMACHI	Kanagawa	tidligere	Før og efter
FUNATSU	Yamanashi	tidligere	Kun FDC dato
MINAMISAKI	Shizuoka	tidligere	Fra FDC og senere
MITO	Shizuoka	Fra FDC dato	Kun FDC dato

I dette tilfælde er kun et af landsskabsstemplerne MITO fra FDC dato. En FDC til udlandet vil have et landskabsstempel og en swordguard fra samme sted. Af swordguard stempler findes FUNATSU og MITO kun for FDC dato. FUNATSU og MINAMISAKI ikke nævnt i kataloger - til gengæld er TOI, MATZUSAKI, FUJI og GOTEMBA nævnt. Disse fire steder, som er nævnt i katalogerne, er ikke fundet på FDC. FUJI og GOTEMBA ligger i realiteten udenfor nationalparken. Nogle få FDC kommer fra ITO (ikke en stavfejl for TOI – de japanske tegn er helt forskellige).

FDC til udlandet uden swordguard

Som det er nævnt før er der typisk brugt et swordguard stempel på førstedagskuverter til udlandet, men det forekommer at der i stedet er brugt et japansk indenrigs brotystempel. Der er to tilfælde, hvor der ikke er fundet FDC med swordguards. Det første er fra Akiyoshidai park P202-3, hvor der ikke findes swordguards fra AKIYOSHI, men kun landskabsstempel. Det andet er fra Ishizuchi park P217, hvor der ikke findes swordguard fra ISHIZUCHI, men kun landskabsstempel.

Sammenfatning

Lister over brug af swordguard stempler viser første og sidste dato anvendt. Ser vi på nationalparkudgaverne viser det sig, at i 40 tilfælde er stemplet kun kendt på FDC. Disse steder er typisk små postkontorer som normalt ikke sender post til udlandet.

Swordguards brugt	Antal steder
Kun for FDC dato	40
Før og efter	38
Fra FDC dato og senere	29
Før FDC dato ikke efter	7

Større postkontorer som Ise (129000 indbyggere) eller Nikko (84000 indbyggere) har typisk tidligt fået et swordguard stempel og derfor findes det brugt før og efter FDC dato. Stempler fra FDC dato og senere er naturligt, da antal postkontorer som behandlede udenlandsk post øgede omkring 1980. Det kan ses lidt underligt ud, at der findes steder som havde swordguards i brug før FDC dato og ikke senere. Det viser sig typisk at være lidt større postkontorer, så det er en tilfældighed. En undtagelse er Shikaura i Fukui præfekturet, som er et lille postkontor. Det stempel er brugt to datoer som begge er FDC datoer. Den ene på en nationalparkudgave og den anden fra 1961 blomster serien.

Landskabsstempler for postkontorer tages i brug på en bestemt dato anvendes derefter. I 39 tilfælde er stemplet givet til postkontoret for brug i forbindelse FDC for udgivelsen af nationalparkudgaven.

Landskabsstempel	Antal steder
Først brugt på FDC dato	39
Brugt før FDC dato	107

Mere information på engelsk – www.isjp.org eller JP vol.71 side 232-270.

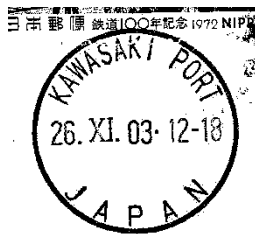
Ny type ringstempler med måned skrevet med serif

Anker Nielsen

Nogle gange overses at et stempel er anderledes end normalt, når forskellen er ganske minimal. Jeg fik en liste fra et medlem af ISJP med nye første og sidste datoer for brug af ringstempler. Her var nævnt, at nogle stempler havde månedsnumre i form af romertal angivet med serif. Serifs er en kort vandret line i toppen af et tegn for at gøre det lettere læseligt. Skriften her er med serif. Men det ses bedst ved at sammenligne to stempler:

Normalt ringstempel med månedstal uden serif.

Ringstempel med serif for månedstal – læg også mærke til at dag, måned og år ikke står på linje. Dette sker ofte med serif stempler.

En opslag i Handbook of Japanese Postmarks fra 2008 viste, at denne type var beskrevet, men det var ikke nævnt, at månedstal var med serif, selvom det er meget tydeligt. Stemplet fra KAWASAKI PORT blev vist NKN 109 uden at forskellen blev set. Denne type stempler blev taget i brug 1 april 2001 på nogle postkontorer i Tokyo-området – Tokyo, Kanagawa, Chiba og Saitama samt nogle ganske få andre. Stempeltypen findes brugt også i perioden med linje under årstal. Så nogle stempler er både med serif og linje under årstal. Jeg har nu registreret 74 steder, hvor stempeltypen er brugt og dette inkluderer i dag også steder udenfor Tokyo-området.